

แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
The Guidelines for Academic Affairs Administration of Ban Mai
Nong Bua School under Chiang Mai Primary Educational Service
Area Office 3

วันที่รับบทความ: 12 ก.ย. 64

วันที่แก้ไขบทความ: 1 ม.ค. 65

วันที่ตอบรับ: 10 ม.ค. 65

ศิริณี บุญเกิด¹

Siranee Bunkoed¹

สมเกียรติ ตุ่นแก้ว²

Somkiet Tunkaew²

สุวดี อุปปินใจ³

Suwadee Ouppinjai³

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2563)

¹ Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University, (2020).

² อาจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Lecturer in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Assistan Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว และเพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยกลุ่มประชากร คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว จำนวน 2 คน และครูโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัวจำนวน 43 คน การออกแบบการวิจัยใช้รูปแบบผสมผสานและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้วยการหาค่าดัชนี IOC การระดมความคิดเห็นและการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาพบว่า

ผลการประเมินสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมทุกด้านของสภาพการบริหารงานวิชาการ มีสภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38$)

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ จำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการโรงเรียน และปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัวควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพการบริหารงานยิ่งขึ้น

แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตามกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพ จำนวน

6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา

คำสำคัญ : แนวทางการบริหาร การบริหารงานวิชาการโรงเรียน

Abstract

The objectives of this study were to examine the academic affairs administration circumstance of Ban Mai Nong Bua School, to investigate the factors affecting academic affairs administration of Ban Mai Nong Bua School, and to develop the guidelines for academic affairs administration of Ban Mai Nong Bua School under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3. The population recruited 1 school director, 2 vice directors, and 43 teachers from Ban Mai Nong Bua School. This mixed-method study employed a 5-rating scale questionnaire undertaken IOC validation for quantitative data collection, while brainstorming and focus-group discussion were deployed for qualitative data collection. The data was calculated for mean and standard deviation. The results showed that:

The academic affairs administration circumstance of Ban Mai Nong Bua School, in overall aspects, showed the academic affairs administration at the moderate level. ($\mu = 3.38$)

The key factors affecting academic affairs administration of Ban Mai Nong Bua School revealed 2 key factors i.e. the promoting factors and de-promoting factors hindering academic affairs administration of the school.

The analysis of academic affairs administration circumstance and the key factors showed the significant connecting effect towards the academic affairs administration of the school. Ban Mai Nong Bua School therefore should receive support and development for more efficient academic affairs administration.

The guidelines for academic affairs administration of Ban Mai Nong Bua School under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3 comprised 6 aspects of quality administration procedure i. e. 1) Curriculum Development 2) Instructional Management 3) Assessment and Evaluation 4) Development and implementation of new media and technology 5) Developing Internal Quality Assurance System 6) Educational Supervision.

Keywords: Guidelines for Administration, Guidelines for Academic Affairs Administration of School

บทนำ

การศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกประเทศใช้เป็นนโยบายหลักสำหรับการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยตรง การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุ ผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ คุณ德 และปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของการเป็นนักพัฒนาที่มีประสิทธิภาพควรแก่การยอมรับและยกย่องของผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะผู้บริหารต้องแสดงพฤติกรรมที่เป็นต้นแบบที่ดีในการทำงาน การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ ทิศทาง แนวปฏิบัติงานวิชาการ ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน พร้อมกับการก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีสมรรถนะและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามอุดมการณ์ของหลักการ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษารวมถึงเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษา

โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขยายโอกาสทางการศึกษาให้

ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ผลการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2562 ด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน (O - NET) ในวิชาหลัก 4 วิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ปรากฏว่าควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จึงเป็นสาเหตุกระตุ้นทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำ ประกอบกับมีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา หรือโควิด-19 ส่งผลให้ไม่ได้เรียนเป็นเวลาถึงหนึ่งในสามของปีการศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาของโรงเรียน พบว่า มีการดำเนินงานสนองนโยบายอยู่หลายโครงการ แต่ไม่มีนโยบายที่เป็นจุดเด่นของโรงเรียน บุคลากรได้รับมอบหมายงานตามฝ่ายงานที่หลากหลาย ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มศักยภาพเท่าที่ควร และขาดการประชาสัมพันธ์ การประสานงานที่ดี นักเรียนมีพื้นฐานทางด้านภาษาที่แตกต่างกัน ขาดทักษะในการสื่อสาร นักเรียนบางส่วนมีปัญหาทางด้านครอบครัว ส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน และนักเรียนอายุเกินเกณฑ์ การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน ทำให้ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ขาดการประชาสัมพันธ์และแนวทางการศึกษา ข้อมูลนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ยากต่อการจัดทำให้ระบบเป็นปัจจุบัน การนิเทศยังไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ (โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว, 2562: 33-34)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าผลการประเมินคุณภาพศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวมควรเร่งพัฒนา เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ดังกล่าว ซึ่งถือว่ามีความสำคัญยิ่ง คือ การบริหารงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ และเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านใหม่

หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการศึกษาครั้งนี้จะได้เป็นข้อมูลสำหรับครูฝ่ายงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ตลอดจนผู้บริหาร โรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปเป็นข้อมูลในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนให้ได้รับการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
3. เพื่อศึกษาการหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ด้านความรู้
โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้รับทราบสภาพการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยสำคัญที่มีผลการการบริหารงานวิชาการและแนวทางการบริหารงานวิชาการ
2. ด้านการนำไปใช้
 - 2.1 ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัวสามารถนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนได้
 - 2.2 หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ (สังเคราะห์จากแนวคิดของนักการศึกษา 10 ท่าน) ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน 2) ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน

3. แนวคิดการจัดการด้วยวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle : PDCA)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

3.2 การศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

3.3 การศึกษาการหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

3.3.1 การหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ประชากรที่ใช้ในการศึกษาและผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ บุคลากรของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว

3.3.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประกอบด้วย 1) ตัวแทนผู้บริหารโรงเรียน 2) ตัวแทนครูวิชาการของโรงเรียน 3) ตัวแทนศึกษานิเทศก์ และ 4) ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่มและแบบประเมินความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตามขอบเขตและโครงสร้างที่กำหนด

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert จำนวน 1 ชุด ค่าความเชื่อมั่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 46 คน โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติและมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และคัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน ครู จำนวน 43 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกการระดมความคิด (Brainstorm) ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 46 คน โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติและมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และคัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน ครู จำนวน 43 คน วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว โดยวิเคราะห์เนื้อหา

(Content Analysis) และนำเสนอในรูปความเรียงตามประเด็นข้อคำถาม สรุปเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อใช้เป็นแนวทาง

ขั้นตอนที่ 3 การหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แหล่งข้อมูล (Resource) วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อเนื่องจากขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติและมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถด้านงานวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ประกอบด้วย 1) ตัวแทนผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน 2) ตัวแทนครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 3 คน 3) ตัวแทนศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และ 4) ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผู้วิจัยนำข้อมูลสำคัญที่ได้จากประเด็นข้อคำถามสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมทุกด้านของสภาพการบริหารงานวิชาการ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38$)

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.97$) สภาพที่มีแนวโน้มเป็นปัญหา ได้แก่ การประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.72$) พบสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีแนวโน้มเป็นปัญหา ได้แก่ การจัดระบบและการดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศกำกับติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่ครู เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา

1.3 ด้านการวัดและประเมินผล มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.44$) พบสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีแนวโน้มเป็นปัญหา ได้แก่ การใช้ผลการประเมินจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.53$) พบสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีแนวโน้มเป็นปัญหา ได้แก่ การประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาสื่อ นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.43$) พบสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีแนวโน้มเป็นปัญหา ได้แก่ การจัดทำแผนการพัฒนาคณาจารย์ โดยให้บุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และคำนึงถึงหลักการ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.08$) พบสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีแนวโน้มเป็นปัญหา ได้แก่ การนำปัญหาที่ได้จากการนิเทศภายในสถานศึกษามาปรับปรุงแก้ไข ทำเป็นข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร ผู้บริหารและคณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียน และในการวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรยังไม่ทั่วถึงและต่อเนื่อง การสนับสนุน

งบประมาณ ทรัพยากรและบุคลากรในการทำงานไม่เพียงพอ การอบรม ประชุมชี้แจงไม่ต่อเนื่อง

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการการนิเทศและสร้างความตระหนักในการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีแผนงาน โครงการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูได้ อบรมพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และจัดระบบการเรียนรู้อย่างเป็น รูปธรรม ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการ พบว่า สถานศึกษาสันนิบา งบประมาณ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ การนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง การกำหนดเป้าหมายการสอนขาดความ ชัดเจนและไม่แน่นอน

2.3 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า สถานศึกษามีข้อมูลผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ทั้งจากการประเมินในระดับชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา มีการพัฒนาเครื่องมือ วัดผลและประเมินผลให้ได้ตามมาตรฐาน โดยมีเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย มี การวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียน ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรค พบว่า ครูวิชาการรับ แนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลระหว่างเรียนด้วยความเข้าใจ แต่ไม่สามารถ ขยายผลให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียนได้ ผู้รับผิดชอบงานขาดการติดตาม ตรวจสอบ

2.4 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า สถานศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผล การผลิต จัดหา พัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย มีศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน การพัฒนา ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรค พบว่า สถานศึกษาจัดงบประมาณสนับสนุนไม่ เพียงพอ ขาดความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยี ยึดติดการสอนแบบเดิมๆ นักเรียนที่มี ฐานะยากจนไม่สามารถที่จะใช้สื่อเทคโนโลยีได้ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนยังไม่เหมาะสม ยุ่งยากและไม่คล่องตัว

2.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน พบว่า สถานศึกษาจัดระบบ โครงสร้างให้รองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การดำเนินงาน

การวางแผนระยะยาวของสถานศึกษาที่กำหนดเป้าหมาย นโยบาย วัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติงานต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีได้ชัดเจน และสามารถยืดหยุ่นได้ มีการกระจายอำนาจในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีอิสระในการดำเนินงานต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรค พบว่า สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานไม่เพียงพอ บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา บุคลากรในแต่ละฝ่ายมีมาตรฐานในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพที่แตกต่างกัน การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนยังขาดความเป็นเอกภาพทางความคิด

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการวางแผนและจัดกระบวนการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลาย และประเมินผลเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกระตุ้นให้ครูผู้สอนเกิดการปฏิบัติงานที่ดี ใช้กิจกรรมการทำงานร่วมกันในการแก้ปัญหา ผู้นิเทศมีความรู้และแนะนำผู้ถูกนิเทศและมีความเป็นกัลยาณมิตร ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรค พบว่า สถานศึกษาขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ขาดการรายงานผลการนิเทศ และการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน

ดังนั้น ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 3 และปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน พบว่า มีผลการศึกษาที่ความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 3

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีการวางแผนกำหนดเป้าหมาย การจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตร แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย กำหนดแนวทาง กรอบระยะเวลา และงบประมาณ โดยมอบหมายให้คณะครูทุกกลุ่มสาระร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อสิ้นปี

การศึกษาคณะกรรมการประเมินผลการใช้หลักสูตร ดำเนินการประเมินผลและรายงานผล การใช้หลักสูตรให้ฝ่ายบริหารทราบตามลำดับ ตลอดจนนำผลไปวางแผนในระยะต่อไป

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนโดยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จัดทำแผนตามเป้าหมาย โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน จัดให้มีผู้ปกครอง นักเรียนร่วมให้ข้อมูล ประชุมชี้แจงคณะครูเพื่อให้ทราบเป้าหมาย อบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการจัดการเรียนสอนในยุควิถีชีวิตใหม่ (New Normal) สนับสนุนงบประมาณ ดำเนินการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงแก้ไข ปัญหา นำผลการประเมินไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนในระยะต่อไป

3.3 ด้านการวัดและประเมินผล จัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร ผู้เรียน ผลการจัดการเรียนรู้ สำนวนปัญหาและความต้องการ พัฒนาระบบการเรียนรู้โดยผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และกลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดเป้าหมายการวัดผลและประเมินผล จัดทำแผนตามเป้าหมาย ประชุมชี้แจงคณะครู สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร นิเทศติดตาม การวัดผลและประเมินผลของครูอย่างต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ ปรับปรุงแก้ไข นำผลการประเมินไปวางแผนการวัดผลและประเมินผลในระยะต่อไป

3.4 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา จัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาการพัฒนา จัดให้มีแนวปฏิบัติ ประชุม ปฏิบัติการถ่ายทอดนโยบายและแผนการส่งเสริมพัฒนา ส่งเสริมการพัฒนาสื่อนวัตกรรม ตามแผนปฏิบัติการโดยจัดชี้แจงความจำเป็นของการใช้สื่อออนไลน์ที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอนในช่วงการระบาดของโควิด -19 สนับสนุนงบประมาณ จัดอบรมให้มีความรู้ จัดการ ประกวดการทำสื่อนวัตกรรม เผยแพร่สื่อ มีการนิเทศติดตาม ประเมินผล ทบทวน/ปรับปรุง การพัฒนา

3.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีการกำหนดเป้าหมาย การประกันคุณภาพภายใน จัดทำแผนตามเป้าหมาย โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน มอบหมายผู้รับผิดชอบ ประชุมชี้แจง สนับสนุนงบประมาณ นิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผล วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องจากการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน โดยคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง

3.6 การนิเทศการศึกษา มีการนิเทศสำรวจปัญหา ความต้องการจำเป็น มีการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจในการนิเทศและการใช้คู่มือการนิเทศ ดำเนินการนิเทศตาม สนับสนุนงบประมาณและให้มีการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ประชุม เพื่อวางแผนการนิเทศ ติดตามประเมินผล จัดทำรายงานและสรุปผลการนิเทศ โดย ผู้รับผิดชอบงานการนิเทศ

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมทุกด้านของสภาพการบริหารงาน วิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งมีสภาพแนวโน้มที่เป็นปัญหา ได้แก่ การวางแผน การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาตามองค์ประกอบของหลักสูตร การประเมินผลการใช้หลักสูตร และการนิเทศ กำกับ ติดตาม สถานศึกษาควรมีการวางแผนวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน/ท้องถิ่นมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของของ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง นักเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดระบบ และการดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศกำกับติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่ครู ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2556: 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าหมายของการศึกษา ลงสู่การปฏิบัติ หรือเป็นสิ่งที่นำจุดมุ่งหมายและนโยบายการศึกษาไป แปลงเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน ในสถานศึกษา และเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนทราบได้ว่าจะได้เรียนรู้อะไร มีวิธีการเรียนรู้ และเมื่อเรียนจบครบหลักสูตร แล้ว จะได้รับผลจากการเรียนรู้อย่างไร

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่ง มีสภาพแนวโน้มที่เป็นปัญหา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีความหลากหลาย

การนิเทศที่ไม่ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ครูปรับเปลี่ยนชั้นเรียนและรายวิชาที่สอน ในระหว่างปีการศึกษา สถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการเรียนรู้โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดระบบและการดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศกำกับ ติดตาม และให้ ความช่วยเหลือแก่ครู เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมายและ มาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบและมีความหลากหลาย โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ปรับเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ ส่งเสริมและ สนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นำนวัตกรรมและสื่อที่ ทันสมัยมาใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ ระพีพัฒน์ หาญโสภณ (2563 : 18-19) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นการ เปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ใหม่ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น คือเปลี่ยนจากเน้นครูเป็น ศูนย์กลางเป็นเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปลี่ยนการสอนเป็นการจัดการเรียนรู้เปลี่ยนจากเน้น เนื้อหาเป็นเน้นกระบวนการเรียนรู้ เปลี่ยนจากเน้นบอกความรู้เป็นเน้นฝึกทักษะ เปลี่ยน บทบาทครูที่มีหน้าที่สอน เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกในการจัด กระบวนการเรียนรู้ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศ การเลือกใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและสำหรับผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 พบว่า มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียน ผู้สอน เนื้อหาวิชา และส่วน สำคัญที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนา คือ กลวิธีในการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เนื้อหาวิชา เวลา และกลุ่มเป้าหมาย (ผู้เรียน)

1.3 ด้านการวัดและประเมินผล มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีสภาพแนวโน้มที่เป็นปัญหา ได้แก่ การใช้ผลการประเมินจากการวัดและประเมินผล การเรียนรู้มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ตรงตามมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เป็นปัจจุบัน สามารถนำมาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของจิราภรณ์ มีสง่า (2561 : 94) ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินผลว่าควรใช้หลัก การวัดประเมินผลที่มีคุณภาพระดับสูง เน้นการนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติ

ของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไข มีการสร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพ และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.4 ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีสภาพแนวโน้มที่เป็นปัญหา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และการติดตาม ประเมินผลการผลิต และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดการอบรมเพิ่มความสามารถทางด้านเทคโนโลยี ให้กับครูอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง มีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาสื่ออย่างต่อเนื่อง และ จัดหาสื่อที่ทันสมัยตามโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จรินทร์ อุ่มไกร (2562: 18) กล่าวว่า เทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันที่เข้าสู่ยุค Thailand 4.0 นั้น เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในยุคนี้ต้องมีการประยุกต์เทคโนโลยีให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องในศตวรรษที่ 21 โดยต้องมีการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวันด้วยการบูรณาการทางการเรียนการสอน ได้มีการบูรณาการสื่อดิจิทัลในวิชาคอมพิวเตอร์ที่มีการใช้งานมากเรื่องของสื่อประเภท วิดีโอ โซเชียลมีเดีย โปรแกรมสำเร็จรูป ประกอบกับการใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมช่วยในการสร้างบทเรียน เพื่อปรับให้เข้ากับตัวผู้เรียนตามความต้องการ มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียน

1.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีสภาพแนวโน้มที่เป็นปัญหา ได้แก่ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ทำให้ขาดการเชื่อมต่อของข้อมูล การวิเคราะห์ผลการประเมิน และการนิเทศติดตาม สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและคำนึงถึงหลักการ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนการทำงานงานอย่างเป็นขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2560: 4) การพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถเป็นแบบอย่างที่มีคุณภาพ งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูป

การศึกษาและมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถก้าวสู่ความเป็นเลิศได้นั้น สถานศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงเทคนิคการบริหารจัดการคุณภาพสมัยใหม่ โดยเฉพาะเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการที่เป็นเลิศ การบริหารการเปลี่ยนแปลง และแนวคิดการบริหารจัดการในสถานศึกษาแบบร่วมคิดร่วมทำจะเป็นนวัตกรรมทาง การบริหารการศึกษาที่ควร ได้รับการประยุกต์ใช้เพื่อช่วยทำให้คุณภาพของสถานศึกษาได้ มาตรฐาน มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อันจะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียเกิดความมั่นใจต่อคุณภาพของสถานศึกษาสูงขึ้น

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง มีสภาพแนวโน้มที่เป็นปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ ทศนคติต่อการนิเทศ การนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ การรายงานผลการนิเทศและการนิเทศอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรมีการนำมาปรับปรุงแก้ไข ทำเป็นข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน ประชุมเพื่อหาแนวทางร่วมกัน ซึ่งการนิเทศที่ช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดี ควรเป็นการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อน หรือพี่ช่วยน้อง เพราะจะได้ข้อมูลที่เป็นความจริงและสามารถช่วยเหลือ แนะนำได้อย่างทันที การนิเทศให้เป็นการนิเทศในระดับชั้นหรือระดับช่วงชั้นเพื่อลด ขั้นตอนให้กระชับขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกิตติศักดิ์ อังคะนาวิน (2561: 205) กล่าว ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนในยุค 4.0 เป็นกระบวนการทำงานและดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงเรียนในการแนะนำช่วยเหลือ มีขวัญกำลังใจ ส่งเสริมเกี่ยวกับการเรียนการสอนและพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตาม มาตรฐานของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากโรงเรียนทุกฝ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ การจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

2. ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประกอบด้วย ปัจจัยที่ ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงาน วิชาการ พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ได้แก่ การนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรและบุคลากร การปฏิบัติงานขาดความชัดเจน จากปัจจัยดังกล่าวผู้ศึกษามีแนวคิดว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเป้าประสงค์ของการศึกษาสู่โรงเรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ดังนั้นการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและมีกระบวนการในการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ วิเชียร ยอดจักร (2555: 15) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนสำคัญที่สุดของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ได้แก่ ด้านงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านเป็นการบริหารจัดการงานทรัพยากร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ทั้งนี้ผู้ศึกษาเห็นว่าบุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญ จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการสอน และให้การช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุน ให้ความรักและความเมตตาทุกคนเท่าเทียมกัน มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนดี ชุ่มจิต (2550: 78) กล่าวว่า ครูกับนักเรียนนับว่าเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกันมากที่สุด ครูจึงควรปฏิบัติหน้าที่ครูให้สมบูรณ์ที่สุด และควรสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน ให้แน่นแฟ้น โดยสอนศิษย์ให้เกิดความรู้อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้ศิษย์มีความรู้ อย่างแท้จริง สอนศิษย์ด้วยบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนานแต่ได้สาระ อบรมดูแลความประพฤติของศิษย์ให้อยู่ในระเบียบวินัยหรือกรอบคุณธรรมคุณลักษณะของศิษย์ และพยายามหาทางช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษา หรือช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ให้แก่ศิษย์

2.3 ด้านการวัดและประเมินผล ปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ได้แก่ การสื่อสารและการสร้างความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบ เอกสารเกี่ยวกับการวัดประเมินผล และขาดการจัดทำเป็นสารสนเทศที่สามารถเผยแพร่หรือแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ผู้ศึกษาเห็นว่า การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องเป็นการวัดและประเมินผลที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หากครูได้ศึกษาและมีการวางแผนอย่างถูกต้อง เข้าใจเครื่องมือที่จะนำมาวัดและประเมินผลกับนักเรียนย่อมจะส่งผลให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริงและสามารถนำมาช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทศนีย์ ศรีสวัสดิ์ (2555: 151) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียน แสดงถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพสถานศึกษา จึงทำให้การดำเนินการบริหารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วย การเตรียมการด้านปัจจัยการวัดและประเมินผลการศึกษา การวางแผนวัดและประเมินผลการศึกษา การดำเนินงานวัดและประเมินผลการศึกษา การวิเคราะห์ผลและการรายงานผลวัดและประเมินผลการศึกษา การนำผลวัดและประเมินผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง บุคลากรทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติไปในทางเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ได้แก่ งบประมาณ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง เนื่องจากสื่อเทคโนโลยีมีราคาค่อนข้างแพง ดูแล ซ่อมบำรุงอยู่เสมอ เพื่อให้พร้อมใช้ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองในการผลิตสื่อออนไลน์ให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการเรียนการสอน อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ ถาวรชาติ (2559: 142) ได้กล่าวว่าในยุคปัจจุบัน เป็นยุคแห่งเทคโนโลยี ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยศึกษาหาความรู้ได้อย่างรวดเร็ว กว้างไกลและทั่วถึง ทันโลก ทันเหตุการณ์ สถานศึกษาจึงต้องมีการวางแผนใน

การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาให้เพียงพอและบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะใช้งานอยู่เสมอ

2.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ได้แก่ กระบวนการในการทำงาน บุคลากร การนิเทศ การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง บุคลากรเป็นส่วนสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในระบบงานประกันภายใน ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เป็นผู้นำทางด้านวิชาการอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของจุฑามาส หงส์สอง (2559: 21) กล่าวว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงานภายในองค์กรสำคัญที่สุดคือ ด้านการจัดองค์กร แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานเป็นการวางแผนทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์กร การมีส่วนร่วม แรงจูงใจในการทำงาน บรรยากาศในการทำงาน ความรู้ความเข้าใจ และการสื่อสาร ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา ปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ได้แก่ การวางแผนและจัดกระบวนการนิเทศ บุคลากร ทักษะคติในทางลบต่อการนิเทศ ขาดการนิเทศต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ขาดการรายงานผลการนิเทศ และการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนา การสร้างทัศนคติที่ดีต่อกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้ถูกนิเทศโดยการใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตรและแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จะทำให้ผู้ถูกนิเทศลดความกังวล การนิเทศ ควรเป็นการช่วยเหลือ แนะนำ มากกว่าการจับผิด เมื่อเสร็จสิ้นการนิเทศควรสรุปผลรายงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาและแจ้งให้ผู้ถูกนิเทศทราบทุกครั้งเพื่อจะได้แก้ไขและปรับปรุงต่อไป ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ พิชญ์ชาญ์ สุตทุม (2559: 1181) กล่าวว่า การปฏิบัติ การนิเทศภายในโรงเรียนในต้องดำเนินการนิเทศให้ตรงกับปฏิทินที่วางแผนไว้ให้เทศอย่างต่อเนื่อง ควรให้คำปรึกษา แนะนำจุดอ่อนของผู้รับการนิเทศให้เกิดความเข้าใจและสามารถพัฒนาได้ ต้องประเมินการนิเทศที่เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง มีการประเมินผลการนิเทศและแจ้งผลการประเมินให้ผู้รับการนิเทศทราบหลังการนิเทศ สรุปผลและรายงาน

ผลการนิเทศให้ผู้บริหารทราบ จัดเก็บการรายงานผลการนิเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนต่อไป

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่ามียอดประกอบของแนวทางการบริหารงานวิชาการ 2 องค์ประกอบได้แก่รูปแบบ และวิธีการการบริหารจัดการงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ทั้งนี้ผู้ศึกษาพบว่าแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว มียอดประกอบที่เป็นลักษณะเฉพาะตามบริบทของโรงเรียน ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ร่วมสะท้อนสภาพปัญหา ปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุน และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการ อันนำไปสู่แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กัทราวดี มากมี (2559 : 19) ที่ได้กล่าวว่าการวิจัยแบบผสานวิธีนั้นจะช่วยให้นักวิจัยได้คำตอบที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นที่ศึกษาอย่างกว้างขวาง ลุ่มลึกสอดคล้องกับความเป็นจริงของศาสตร์ทางสังคมหรือทางการศึกษามากกว่าที่จะยึดมั่นเพียงเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพด้านใดด้านหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนควรมีการติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมและจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนควรจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด และห้องปฏิบัติการต่างๆ

3. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม ให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินการ วัดผล และการประเมินผลตามสภาพจริง และจัดระบบสนเทศด้านการวัดผลและการเทียบ โอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยขอบข่ายการบริหาร โรงเรียนให้ครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานด้านบุคลากร และการบริหารทั่วไป เพื่อที่จะทราบ การบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกับการบริหารงานด้านต่างๆ และเป็นแนวทางในการ พัฒนาโรงเรียนด้านต่างๆ ต่อไป

2. เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามี ความสำคัญมาเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งขัดแย้งกับการจัดการเรียนการสอนของครู เนื่องจากครู จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของงานวิชาการ หากครูไม่เข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาอย่างแท้จริงก็ย่อมจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน และงานด้านอื่นๆ ของงานวิชาการ ไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น จึงควรศึกษาแนวทางการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้กับครู เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิชาการต่อไป

รายการอ้างอิง

กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน. (2561). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว.*, 13(2), 17-30.

จิรินทร์ อุ่มไกร. (2562). การพัฒนาสื่อดิจิทัลร่วมกับเทคโนโลยีความจริงเสริม โดยอาศัย การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ในรายวิชาคอมพิวเตอร์ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิชาการ*, 5(2), 18-27.

จุฑามาส หงส์สอง. (2559). การจัดการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอลำปาง จังหวัด

- เพชรบุรี. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี, 7(2), 13-26.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2556). การวางแผนธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเพื่อ
ความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์. (2555). การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตาม
ภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชญ์ชาญ์ สุดทুম. (2559). แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทราวดี มากมี. (2559). การออกแบบการวิจัยสำหรับการวิจัยแบบผสานวิธี. *Journal of the
Association of Researchers*, 2(2), 19-31.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2550). *ความเป็นครู*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง.
- ระพีพัฒน์ หาญโสภณ. (2563). การพัฒนารูปแบบวิธีการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติดใน
กลุ่มเด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง. *วารสารธรรมทัศน์*,
19(3), 215-229.
- โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว. (2562). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 3 ปี*. เชียงใหม่:
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.
- วีระยุทธ ชาดะกาญจน์. (2560). *การบริหารสถาบันการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ*.
นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สุชาติดา ถาวรชาติ. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2*. (วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

